

(середня жива маса корів – 507,8 кг, молочність – 206,5 кг, оцінка екстер'єру – 78,7 балів) та 12 родин.

На перспективу передбачається консолідація та збільшення поголів'я на 30 % при істотному поліпшенні їхньої якості відповідно до вимог цільового стандарту.

При складанні плану групового підбору у стадах симентальської м'ясної породи враховувалося походження маточного поголів'я за батьківськими предками з обох боків родоводу. Для цього враховувалися споріднені зв'язки між бугаями, які залишили потомство у стаді, бо вони були спільними предками для більшості самок і зустрічалися у їхніх родоводах у різних комбінаціях. Потім визначали групові вимоги до підбору, на основі яких і складали «замовлення» на плідника. При визначенні генеалогічного «замовлення» на плідника предків стада ділили на три категорії: ті, збереження яких є бажаним, ті, ставлення до спадковості яких складається нейтральне і ті, спадковість яких потрібно поглинути. В одних випадках при підборі ми переслідували мету поглинання в приплоді недоліків, властивих матерям, у других – поглинання недоліків, властивих плідникам, у третіх – збереження та підсилення переваг як самок, так і плідників.

УДК 636.2.06.082.23

Н. Г. АДМІНА

Інститут тваринництва НААН України

ОЦІНКА БУГАЇВ ЗА ЕКСТЕР'ЄРНИМИ ОСОБЛИВОСТЯМИ ДОЧОК

За великомасштабної селекції створення нових і генетичне поліпшення існуючих порід на 90–95 % відбувається в результаті інтенсивного використання бугаїв-лідерів порід.

З метою вивчення успадкованості показників лінійної оцінки були досліджені дочки різних бугаїв. У 2010 р. оцінено 840 корів від 23 бугаїв у ДП ДГ «Кутузівка» та ДП ДГ «Гонтарівка» Інституту тваринництва НААН України. Обидва господарства мають статус племінних заводів із розведення української чорно-рябої молочної породи. Продуктивність корів за останні роки в цих господарствах була на рівні 5000 кг молока на одну корову. Технологія утримання худоби в першому господарстві безприв'язна на глибокій солом'яній підстилці, а в другому – класична прив'язна.

Розведення і генетика тварин. 2010. № 44

© Н. Г. Адміна, 2010

За більшістю показників спостерігається вірогідна різниця між дочками бугаїв, окрім молочного типу. Найбільш високорослими були дочки бугая Ніка Блуффа 13866 ($5,5 \pm 0,5$) та Піранделло 13976 ($5,0 \pm 0,4$) балів. Найнижчими в ДП ДГ «Кутузівка» були дочки бугая Елеганта 70 ($2,5 \pm 0,9$ балів), а у ДП ДГ «Гонтарівка» – дочки бугая Карпа 2832 ($2,1 \pm 0,8$ балів). Кращою лінійною оцінкою майже за всіма показниками вирізнялись знову ж таки дочки бугая Ніка Блуффа 13866. Вони мали найвищу оцінку за ширину в крижах ($5,5 \pm 0,9$ балів), глибину й ширину грудей (відповідно $6,5 \pm 1,1$ й $6,0 \pm 0,5$), поставу задніх кінцівок ($5,2 \pm 0,8$ балів), а також за прикріплення передньої частини вимені ($5,5 \pm 0,9$), глибину вимені ($5,0 \pm 1,1$) й довжину дійок ($5,3 \pm 1,0$ балів).

У цілому, слід зазначити, що дочки всіх плідників мають добре розвинений глибокий тулуб, розвинене вим'я зі щільним прикріпленням і здійками середньої довжини. Усі нащадки характеризуються достатньо міцною будовою тіла й молочним типом. Встановлено велику різноманітність розвитку показників екстер'єру з тими чи іншими недоліками будови тіла. Так, найбільш поширеними недоліками екстер'єру корів є зближення задніх і наявність додаткових дійок, що збільшує час для надівання стаканів доїльного апарата. Також у стадах дослідних господарств досить часто трапляються саблестість й слоновість тазових кінцівок корів, що скорочує тривалість використання тварин у стадах.

Нами встановлено характер успадкованості різних ознак. Успадкованість більшості окремих ознак достатньо висока й коливається в межах від 0,13 до 0,54. Найвищим коефіцієнтом успадкованості характеризувались такі ознаки як глибина грудей ($h^2 = 0,54$), ріст ($h^2 = 0,49$) й ширина в крижах ($h^2 = 0,36$).

УДК 636.1 : 612.11 : 612.616.2

М. М. АТРОЩЕНКО, Н. П. ПЛАТОНОВА¹

Всеросійський науково-дослідний інститут конярства, Росія

¹*Інститут розведення і генетики тварин НААН України*

ВИВЧЕННЯ ЗВ'ЯЗКУ ПОКАЗНИКІВ СПЕРМИ ЖЕРЕБЦІВ ТА ЇЇ КРІОСТІЙКОСТІ З ГЕМАТОЛОГІЧНИМИ ПОКАЗНИКАМИ КРОВІ

Штучне осіменіння кріодеконсервованою спермою є найбільш перспективним і поширеним методом у відтворенні коней. Цей метод дає змогу широко використовувати цінний генетичний матеріал Розведення і генетика тварин. 2010. № 44 © М. М. Атрощенко, Н. П. Платонова, 2010